J. D. Rehmann

Rottenburg

Glasgow
University Library

Hunterian
Add. 118

EXAMEN RATIONVM SECTIONEM OSSIVM PVBIS OPPVGNANTIVM VEL LIMITANTIVM.

QVOD

DISSERTATIONE INAVGVRALI

AVSPICE DEO

RECTORE VNIVERSITATIS EBERHARDINO CAROLINÆ

MAGNIFICENTISSIMO

SERENISSIMO ET POTENTISSIMO DVCE AC DOMINO

DOMINO

CAROLO

DVCE WVRTEMBERGIÆ ET TECCIÆ REGNANTE REL. REL.

GRATIOSÆ FACVLTATIS MEDICÆ CONSENSV

PRÆSIDE

VIRO EXCELLENTISSIMO ATQVE EXPERIENTISSIMO

CHRISTIANO FRID. JÆGER

PHILOS. ET MEDICINÆ DOCTORE, PATHOLOGIÆ AC THERAPIÆ PROFESSORE PVBL. ORD.

FAVTORE AC PATRONO COLENDISSIMO PRÆCEPTORE SVO PIE VENERANDO

PRO GRADV DOCTORIS MEDICINÆ

DIE MAJ. MDCCLXXX.

EXHIBET ET PVBLICÆ VENTILATIONI SVBMITTIT

AVCTOR RESPONDENS

JOSEPHVS FRIDERICVS IRION

TVBINGENSIS.

TYPIS REISSIANIS.

Nil prodeſt, quod non laedere poſſit idem.

Ovidivs.

GLASGOW
UNIVERSITY
LIBRARY:

PROOEMIVM.

Chirurgia hodierna, quo ambitu & ſtudio noſtris temporibus colitur, tot tantaque acquiſivit incrementa, tot emendationibus reformata, variisque novis inventis locupletata eſt, ut quilibet artium cultor & ſcientiarum amicus magnum fructum in artis honorem & ægrotorum ſalutem exinde largiſſime redundantem, non poſſit non magna cum voluptate perſpicere.

Inprimis vero in ea ad hunc gradum perficienda Chirurgi anglici & gallici præ ceteris ſuas contribuerunt operas, quibus multitudo occaſionum & opportunitas noſocomiorum magnum commodum & utiliſſimum dedit ſubſidium ad colligendas obſervationes, inventiones ſuas tentandas, novaque ſua principia adſtruenda & comprobanda. Et quanta ſunt, quæſo, quæ de conjunctis univerſæ chirurgorum Academiæ, quæ Pariſiis floret, viribus exſpectare licet? Non minores vero progreſſus chirurgia fecit in Dania & in noſtra Germania, ubi & Viri proferri poſſunt, prioribus ſi non ſu-

periores, tamen ipſis nequaquam inferiores. Quam bene de chirurgia hodierna in Germania & Dania Viri in hac arte exercitatiſſimi meruerunt! ex quibus haud paucis nunc vel ſolos Richteros, Schmvkeros, Thedenos, Bilgveros, Plenckios, Steinios, necnon Saxtorfios, Callisenos nominare liceat, quorum magna in chirurgia merita, variis ſcriptis teſtata, adhuc poſteritas cum voluptate agnoſcet.

Inprimis vero ea chirurgiæ pars, quæ parturientibus auxilium promittit, magna cepit incrementa, & noviſſimis temporibus ingenioſiſſima & utiliſſima inventione locupletata eſt, operatione nimirum, qua clauſtra muliebria ſubinde pro conſueto tranſitu fœtus nimis anguſta reſerantur & ampliantur.

Verum cum hæc operatio hactenus ancipite fortuna vexaretur, & nunc propugnatores, nunc oppugnatores nanciſceretur, equidem attentus ad diverſa contra eam prolata argumenta, incidi in eorundem prolixius examen, quod cum me de utilitate huius operationis convinceret, licebit mihi ſpeciminis academici loco pro mea convictione ea præcipua momenta exhibere & pro viribus diluere, quæ contra oppoſitam ſententiam regeri poſſe videntur, atque ſimul caſuum determinationem ſubjungere, in quibus omnino utilis & neceſſaria eſt Synchondroſeos oſſium pubis ſectio.

§. I.

§. I.

Hiſtoria huius inventionis iam inter plurimos conſtat, eam tamen ordinis nexusve gratia brevibus tangam: Obſervationibus & experientia Cel. Virorum iam dudum comprobatum eſt, cartilagines oſſa pelvis inter ſe nectentes iam ſub graviditate intumeſcere & molleſcere, ſub partu elongari, quin in partu difficili interdum a ſe invicem ſeiungi & ſecedere. Chirurgus Pariſienſis SIGAULT de veritate harum obſervationum convictus hanc exinde deduxit concluſionem: Sectionem Synchondroſeos oſs. pubis eſſe remedium tutum et aptiſſimum ad vitam foetus ſervandam in caſu, quo phyſice impoſſibile ſit, ut infans per vias naturales vivus naſcatur, adeoque eandem hactenus uſitatis methodis, Sectioni ſcilicet cæſareæ vel & perforationi capitis fœtus, longe præferendam eſſe & ſubſtituendam. Hæcce itaque ſua cogitata tanquam novum problema Academiæ Chirurg. Pariſ. anno 1768. propoſuit, a qua vero tunc temporis tanquam ineptum & inutile conſilium reiiciebatur. SIGAULT vero nihilominus ſuas de operatione cogitationes nondum abjecit, pervenitque per Cel. LOUIS Secretarii Academ. chirurg. litteras notitia Sigaultiani problematis ad Jll. Med. Prof. CAMPERUM, qui mox in Belgio experimentum in vivo porco eo cum eventu fecit, vt pro hac operatione, cum diſſecta Symphyſis iterum bene coaleſceret, militare videretur. a) Tandem anno 1777. quam dudum adoptaverat, ſe

 Si-

a) In *Epiſtola ad David. van Geſſcher de Emolumentis Section. Synchondros. oſſ. pubis in partu difficili.* Annexa eſt haec Epiſtola *Diſſert.* CAMPERI de *Emolumentis & optima methodo inſitionis variolarum. Groening.* 1774.

Sigaulto obtulit opportuna occaſio, in fœmina parturiente Souchot, operationem mente olim conceptam inſtituendi, quam & arripuit, & eo ſucceſſu ſecundatam vidit, ut fœtum ex anguſtia male formatæ pelvis, in qua antea quatuor fœtus perierant, ſalva matre vivum extraheret. b)

De huius operationis veritate & eventu, ut Facultati medicæ conſtaret, ipſe *Sigaultus*, ut Commiſſarii delegarentur, petiit, qui teſtes oculati toti poſt factam operationem curationi interfuerunt, & tanta cum laude de rebus geſtis ad facultatem retulerunt, c) ut iſta in honorem *Sigaulti* & memoriam inventionis monetam excudendam, centumque eius exempla inventori, nec non quinquaginta eiusdem commilitoni ſub operatione aſſiſtenti Le Roi donanda decerneret & curaret. d)

§. II.

Neque tamen hæc inventio ab omnibus eandem gratiam iniit, quin potius ſubinde acerbis & durioribus reprehenſionibus vexata & impugnata eſt, inter quas eæ imminere & primo loco ponendæ eſſe

b) *Conf. Sammlung der neueſten und auſerleſeſten Abhandlungen für Wundärzte 1. Theil pag. 11. Aufſaz des Herrn Sigault. Doct. der med. Facult. zu Paris. vorgeleſen in den Verſammlungen von 3ten und 6ten Decembr.* 1777.

c) *Sammlung der neuſt. Abhandl. für Wundärzte 1. Th.* pag. 26. *Bericht der Herrn* Grandclas *und* Descemet *die Zerſchneidung der Schaambeine betreffend &c.*

d) Vid. *Sammlung der neuſt. Abhandl. für Wundärzte 1. Th. pag. 1. Nachricht von dem, was bei der mediciniſchen Facultät zu Paris &c. vorgefallen.*

eſſe videntur, quas PIET, e) (Academ. Chirurg. Pariſinæ membrum) mox 1778. protulit, qui præter argumenta generaliter contra ipſam operationem eiusque neceſſitatem vel utilitatem prolata, varia contra relationem Sgaultianam de conſtitutione pelvis fœminæ Souchot, & de magnitudine fœtuum & ſub hoc & ſub prioribus partubus editorum animoſe, an invidioſe dicam? monet. Eodem anno mitius ſed fere iisdem argumentis ſe oppoſuerunt BAMPS, f) OSWALD, g) SCHEVRING, h) qui poſterior diſſerta ſed mordaci lingua Souchotianam operationem refert, atque varias circa eandem oblatas circumſtantias falſe perſtringit, atque Cel. D. BRINCKMANN i), qui infauſto eventu operationis Duſſeldorfii a GUERARDO peractæ ad eam examinandam adducebatur. Priori anno apparuerunt annotationes a cl. HUNTERO,

e) *Reflexion ſur la Section de Symphyſe du pubis Paris* 1778. in linguam germanicam verſa exſtat in *Sammlung der neuſten Abhandl. &c. I. Th. p. 41.*

Tamen non prætermittendæ ſunt quædam litteræ jam antea contra Sectionem inſertæ *Journal de Paris Nro* 279. 284. 295. &302. quarum primæ abs quodam incognito ſub Signatura P.J R. reliquæ vero a Dn. L'HERETIER & ETIENNE ſcriptæ ſunt. Refutatæ vero ab ipſo SIGAULTO in eodem *Journal Nro* 305.

f) *In Tractatu de anteponenda Sectione caeſarea Section. Synchondr. oſs. pubis. Genev. & Paris.* 1778. Germanice recuſa exſtat in *Samml. der neuſt. Abhandl. &c. 1 Th. p.* 94.

g) *Sendſchreiben an Herrn Aeplin über die Operation der Symphyſe. Schaffhauſen* 1778.

h) *Diſſert. inaug. de Sectione Synchondroſeos oſs. pub. Friburgi Briſg.* 1778.

i) *Bemerkungen über die neuerlich vorgeſchlagene, und an einer Kreiſſenden verrichteten Operation der Durchſchneidung der Symphyſe der Schaambeine Duſſeldorf* 1778.

TERO, k) qui experimenta recenſet, quibus comprobare annititur, ſub diductione oſs. pubis promoveri dilacerationem ligamentorum os ſacrum cum innominatis nectentium. Dein nuperrime Argentorati BENTELY, l) diſſertationem defendit, in qua magnum experimentorum numerum recenſet, quibus contra ſectionem agit, quippe qua ſpatium nequaquam tam amplum, quam deſideretur, obtineri contendit. Denique amiciſſimus mihi commilito WAGENMANN, m) difficultates, quibus ipſi Sect. Synchondr. in ſummo incuneationis capitis gradu inſtituenda premi videbatur, in ſpecimine academico recenſuit, & contra hanc operationem, ex ipſius mente rejiciendam potius quam imitandam, urſit.

§. III.

Mittam, ſi qui ſunt, alios novæ in parturientibus inſtituendæ operationi minus faventes Scriptores, tum, quod eiusmodi minoris voluminis libelli tardius mihi in notitiam venerint, vel ſaltim difficilius obtineantur, tum, quod pro meo Scopo non tam hiſtorica relatio, quam ipſum argumentorum contra ipſam prolatorum examen inſerviat. Accedam itaque ad huiusmodi argumenta

k) *Bemerkungen über die bei ſchweren Geburten empfohlene Zertheilung der Schaambeine. Leipzig* 1779. anglice quidem hunc librum jam anno 1778. prodiiſſe, non ignoro.

l) *Diſſert. de Sectione Synchondroſeos oſs. pubis Argentorat.* 1779.

m) *Diſſert. ſub praeſidio Excell. & Exper. D. & Prof.* JÆGER ſub finem anni 1779. defenſa, ſiſtens *diſquiſitionem: an in ſummo incuneationis capitis gradu praeferenda ſit methodus nova Sigaultiana hactenus uſitatae perforationi capitis vel & Sectioni caeſareae. Tub.*

menta proprius inſpicienda, inter quæ maximi momenti id eſſe exiſtimo, quod iam ante operationem in vivis inſtitutam ab Academia Chir. Pariſ. opponebatur, & adhucdum a plurimis adverſariis urgetur: *ſpatium* aiunt, *quod per diductionem oſſ. pub. exſpectatur, inſufficiens eſt ad tantam anguſtiam, quanta heic ſupponitur, ſuperandam, quin oſſa pubis etiam ad diſtantiam* $2\frac{1}{2}$ *poll. diducta tamen parum vel fere nihil diſtantiam ab oſſe ſacro augent, ut diameter recta fere eadem maneat, aut ad ſummum ad duas aut tres lineas creſcat, a cuius incremento tamen operationis utilitas potiſſimum pendet, cum frequentiſſima pelvis difformitas reperiatur in abbreviatione coniugatae, quando nimirum ultima lumborum vertebra cum ſuperiori oſſis ſacri parte nimis antrorſum prominet, vel & arcus oſſ. pubis nimis introrſum vergit.*

§. IV.

Aſſertum hocce, quod diameter minor parum aut nihil amplietur, experimentis adſtruere volunt, quæ & PIET n) habet, & quorum magnum numerum BENTELY o) partim a ſe ipſo, partim Pariſiis in noſocomio dicto *Hotel de Dieu* inſtitutorum recenſet, aſt cum ea perlegerem, dolui ſane, iſtos Autores recenſionem & deſcriptionem modi & rationis, qua menſuras capiebant, omiſiſſe. Apparebit enim cuivis, niſi antea de methodo menſurandi conſtet, ſive puncta, ad quæ lineæ menſurantes ducantur, determinata ſint, facile in ſpatio determinando aliquid ambigui ſive logomachiam ſubrepere poſſe.

§. V.

n) Loc. cit. pag. 48. 50.

o) Diſſert. alleg. §. 36. 37.

§. V.

In integra pelvi, quæ ellipſin refert, diametrum minorem ſ. rectam dimetimur per lineam perpendicularem a media prominentia oſs. ſacri ad mediam Synchondroſin oſs. pubis ductam. Sin vero Synchondroſis diſſecetur, & oſſa pubis diducantur, duo apparent extrema, unum a dextro, alterum a ſiniſtro oſſe pubis terminatum, quæ dum ad latera moventur, etiam antrorſum cedunt. Jam diverſa methodo diſtantiam oſs. pubis a ſacro determinare poſſumus: vel linea oblique utrinque a dicto extremo oſs. pubis in mediam prominentiam oſs. ſacri ducitur; vel inter diſtantiam horum extremorum linea recta transverſalis ſ. chorda concipitur, a cuius media parte perpendicularis ſ. diameter recta demittitur. Quod jam ad hanc poſteriorem menſurandi methodum attinet, concedi omnino oportet, diametrum minorem ſecundum adverſariorum ſententiam multo minus augeri; quam ob cauſam conjecturam capimus, hac ratione inſtituta eſſe experimenta a Piet & Bentely deſcripta, ſaltim Bampius p) hac ratione menſuratio-

p) *Tractat. de anteponenda Sect. caeſar. &c.* cuius verſio mihi ad manus eſt germanica in *Samml. der neueſt. Abhandl. &c.* ubi Th. I. pag. 133. ita legitur: *Man laſſe ſich ja nicht durch die Ausdehnung, die wir bei eben bemelten Verſuchen geſehen haben, hintergehen. Dann die gröſte Entfernung des Schaambeines vom Heiligbein haengt blos von den Linien, die man von der Mitte des Vorbergs des Heiligbeins an das von beiden Seiten auseinandergebogene Schaambein zieht, ab. Dann ziehet man eine Linie von dem einen Schaambein bis zu dem andern, ſo trifft der mittelſte Punckt dieſer Linie genau auf den mittelſten Punkt des Heiligbeins, und der kleine Durchmeſſer des Beckens wird auch nach der Durchſchneidung nichts gewinnen. Wozu iſt dann die Durchſchneidung der Schaambeine nüzlich?*

tionem inſtituendam, vel certe ſpatium per diſſectionem obtentum exinde dijudicandum eſſe voluit. Methodum vero hancce minus adæquatam eſſe, exinde demonſtratur, quod poſt diductionem oſs. pubis ſpatium ſatis ample hians acquirimus, quod non niſi partes molles, collum nimirum veſicæ urinariæ & partem vaginæ uterinæ interpoſitas recipit, in tranſitu capitis fœtus nullum obſtaculum ponentes, ſed lubentiſſime antrorſum cedentes; quin cum pars capitis ceu ſegmentum globi intra hoc ipſum ſpatium recipi poſſit, apparet, pro altitudine & magnitudine huius ſegmenti recepti caput in tranſitu minus impediri, ſpatiumque maius verſus os ſacrum lucrari, atque cum inſuper præter extremum oſs. pubis utrinque diducti nil capiti reſiſtentiam objiciat, huius ipſius autem extremi diſtantia a media prominentia oſſis ſacri per obliquam lineam menſuretur, conſtat pariter, heic augmentum ſpatii impetrari, quia hæc linea obliqua neceſſario utrinque major eſt & eſſe debet, q) quam diameter recta in pelvi integra. Id quod dum mecum perpendo, minus approbare poſſum poſteriorem menſurandi methodum, quatenus diſtantiam mere ex perpendiculari ab iſta chorda demiſſa Bampius dijudicare voluit; finxit enim iſtam chordam quaſi lineam reſiſtentem, a qua ſi diameter ducatur, omnino hæc eadem perparum increſcit, ſed exinde non ſequitur, quod ideo diſſectio nullius utilitatis

 ſit;

q) Experimenta, quæ per lineam obliquam Dn. Lauverjat Pariſiis in præſentia multorum Medicorum & chirurgorum in fœmina ſub partu mortua inſtituit, quæ & Bampius deſcribit, oſtendunt, diſtantiam extremorum oſs. pubis ab eminentia oſs. ſacri ad 6-7. lineas auctam eſſe poſt diſſectionem & diductionem oſs. pubis ad diſtantiam 2 $\frac{1}{8}$ poll. vid. Bampius loc. cit. pag. 131-133.

ſit; cogitandum enim ipſi fuiſſet, quod chorda iſta tantum imaginaria nec reſiſtens ſit, atque ſic pars capitis infantilis intra ſpatium hians recipi, ideoque hoc auxilio caput, quod antea nimis parva pelvis integræ diameter recta excluſiſſet, nunc tranſire poſſit.

§. VI.

De qua nunc veritate ut memet ipſum convincerem, hæcce inſtitui experimenta:

Intra cavitatem pelvis bene formatæ poſui ſuſtentaculum, cuius medio crus circini inſiſtebat, tunc circulum, cujus radius 2. pollices habebat, ſine impedimento oſſium deſcribere potui. Oſſibus pubis ad diſtantiam 2 $\frac{1}{2}$ poll. diductis cavitas adeo adaucta eſt, ut jam circinum ulterius aperire potuerim, & facile pro circulo cum radio 2 $\frac{1}{2}$ poll. deſcribendo ſpatium adeſſet. Aliud experimentum ita inſtitui:

Globum ligneum, cuius diameter 4. poll. habebat, formandum curavi, ut capitis infantilis vices ſuppleret; huncce per cavitatem naturalem meæ pelvis bene transmittere potui. Oſſibus pubis iterum ad dictam diſtantiam diductis, eundem globum ita in cavitatem immiſi, ut bina extrema oſs. pubis attingeret, quo facto in poſteriori cavitatis parte inter globum & eminentiam oſs. ſacri inveni vacuum integri pollicis ſpatium, quod non ſolum parti globi intra diſtantiam oſs. pubis recepti, ſed & oſſibus pubis antrorſum magis cedentibus & ſic longinguius ab oſſe ſacro diſtantibus tribui debet. Per hancce ſic auctam cavitatem

tem pelvis alium globum lubentiſſime traducere potui, cuius diameter 5. habebat pollices.

§. VIII.

Jam nimis diu in examine huius argumenti moratus ad aliud huic vix gravitate cedens me accingi oportet, quod non modo a priori, ſed & ſtudio inſtitutis experimentis magnam acquiſivit ſpeciem, quum adverſarii exinde Sectionis Synch. oſs. pub. periculum ratione matris cum ea conjunctum comprobare anniſi ſunt.

Pelvis oſſa ligamentis juncta eſſe, neminem latere poteſt, *haec ligamenta autem ſub diductione oſs. pub. disrumpi*, contendunt adverſarii, *quod neceſſarium ſit, ut ea ratione, qua pubis oſſa a ſe invicem diducuntur, oſſa ilium etiam in loco Synchondroſeos ſacro-iliacae ab oſſe ſacro ſeparentur, adeoque ipſa membrana ligamentoſa hancce Synchondroſin obducens quam maxime diſtendatur tandemque rumpatur.* Ad hocce aſſertum magis magisque confirmandum, inſtituta ſunt experimenta in cadaveribus a cl. HUNTERO, r) qui ſub diductione oſs. pub. ad 2 ½ poll. perpetuum ſtridorem audivit & diſruptionem ligamentorum obſervavit.

Verum cum nemo facile inficias ire poſſit, fibras ligamentoſas in cadavere minus quam in vivo ſubiecto extenſiles eſſe, id præterea contra HUNTERI experimenta notandum exiſtimo, quod non in gravidarum & puerperarum cadaveribus fecerit, cum ſub graviditatis ſtatu fibræ ligamentoſæ abundante ſucco irrorentur, & ſic multo ampliorem & faciliorem admittant extenſionem; hinc

 BEN-

r) Loc. cit. p. 8.

Bentely s) vel a ſola hac emollitione & relaxatione ligamentorum naturali ſeceſſum oſs. pelvis ſpontaneum, ſæpe & diverſimode immo ad integri pollicis latitudinem obſervatam, t) deduxit.

§. V.

Hancce ſine diſruptione partium ligamentoſarum extenſionem probant & ipſi caſus, in quibus ſectio in vivis ſuſcipiebatur; ſaltim neque *Sigault*, neque Commissarii u) ad quasvis circumſtantias occurrentes annotandas delegati, nec Siebold v) nec Gverard w) talia obſervarunt vel deſcripſerunt Symptomata, quæ de diſruptione ligamentorum teſtarentur. Ponamus vero, hæc ligamenta etiam diſrumpi, poterunt ſane iterum conſolidari & coaleſcere, ſicuti in luxationibus cum diſruptione ligamentorum ſæpius obſervamus; neque deſunt, qui dudum ante hanc operationem excogitatam hiatum in ipſa hac Synchondroſi ſaſacro iliaca animadverterunt, atque ſuos tamen ægros ſine damno permanente ſanitati reſtituerunt. x) Ligamentoſas fibras vero anterius diſſectas iterum concreſcere, probant ſtudio in canibus a Rip-

s) Diſſert. citat. §. XXXII. pag. 30.

t) Smellie *Obſervation ſur les Accouchement T. II. pag. 6.*

u) Grandclas *und* Descemet *Bericht die Zerſchneidung der Schaambeine betreffend &c,* loc. cit.

v) Richter *chirurg. Bibliotec. B. IV. St. III. pag.* 582.

w) *Umſtändliche Nachricht des Zufalls wegen der Durchſchneidung der Schaambeine, Duſſeldorf.*

x) Bassivs *Obſervationes anatomico chirurgico-medicae Hal.* 1731. *Dec. I. Obſ. III.*

Ripping z) inſtituta experimenta, quippe qui canibus ſuis ligamenta pubis diſſecta iterum uniri deprehendit. Secure itaque concludi poterit, hæc ligamenta vel plane non diſrumpi, vel ſaltim eorum diſruptionem non adeo extimeſcendam eſſe.

§. IX.

Tertium, quod a Piet a) quam maxime urgetur argumentum, reſpicit pericula varia ſubſequutura; *inflammationem* ſcilicet *ſuppurationem*, *Gangraenam*, *cariem*, *effuſionem humorum in abdomen*, *febrim lentam & centum alia horrenda mala*, *quae omnia ob magnam colli veſicae urinariae & aliarum partium ſectionem ſubeuntium extenſionem variamque laeſionem haud procul abeſſe interitumque minari ſupponuntur*. Ut vero rite ad hoc argumentum reſpondeatur, partes, quæ inciduntur & læduntur, conſiderandæ ſunt: Ne unica quidem pars, quæ ſine vitæ periculo lædi non poteſt, in hac Sectione diſſecatur: Integumenta communia, tela præcipue celluloſa, ligamenta, cartilagines, vaſorum & nervorum minores ramuli ſunt partes, quæ toties in qualicunque operatione læduntur ſine omni metuenda mala ſequela. Nec eſt, cur hæmorrhagia timorem incutiat, quippe quæ ſponte ſiſtitur, vel levi appreſſione digiti cohibetur, vel ſaltim, dum operatori ad partem laeſam acceſſus patet, efficacium auxilium adminiſtrationem concedit. Quod vero violentam diſtenſionem colli veſicæ urinariæ & urethræ attinet, novimus, collum veſicæ & urethram ubique larga tela celluloſa eſſe

z) *Diſſert. ſiſtens quasdam de pelvi animadverſiones Lugd. Batav.* 1776. §. 36. pag. 38.

a) *Eiusdem Reflexion ſur la Section &c. in Samml. für Wundärzte* 1 *Tb. p.* 51. 52.

eſſe circumdatam, quæ inſigniori extenſioni ex notiſſimis obſervationibus perferendae par eſt. Si his nunc adjungimus, tempore partus contentas pelvis partes & præciſe etiam celluloſam telam a majori affluente humorum copia præternaturaliter emollitas & relaxatas eſſe, adeoque majorem extenſionem admittere, metus illorum centum malorum evaneſcere oportet. Quibus vero hoc non ſufficit, ſed ſubſequentem dilacerationem a violento & ſubito ſeceſſu oſs. pub. deducunt, his forſitan novum, gravis viri, Jll. Richteri b) conſilium ſatisfacit, quo hanc operationem emendare tentat, ſuadens, ut eadem hæc ſubita & violenta ſeceſſio, quæ poſt diſſectionem cartilaginis ſponte & celeriter accidit, præcaveatur, & in ulteriori diductione extremorum iterum ſenſim & lente procedatur, atque ita periculoſa dilaceratio magis magisque impediatur. Hæc ipſa cautela removebit quoque formidinem violentioris inflammationis, quam, ſive locum reſpiciam, ſive methodum operationis, non magis extimeſcendam exiſtimem, quam aliam conſuetam inflammationem in vulnere vel alia ſimili operatione chirurgica, licet ceterum non negem, quod in quibusdam individuis periculoſa & ominioſa eſſe poſſit, aſt talis ex idioſyncraſia & circumſtantiis particulariſſimis dijudicanda, non operationi, qua tali tribuenda eſt.

§. X.

Præter has iam recenſitas ſequelas, quæ operationi exprobrantur, maxime quoque contra eandem *involuntarium urinae profluvium* urgetur, quod in fœmina *Souchot*, *Herbipolitana*, & fœmina

b) *Chirurg. Bibliot. IV. B. IV. St. p. 609. & V. B. I. St. pag. 37.*

mina *Langens* obſervatum eſt. Hoc ſane grave incommodum ſuas natales trahere poteſt vel a vulnere veſicæ eiusve ſphincteri inflicto, vel ab eiusdem nimia diſtractione & relaxatione. Inciſio veſicæ facile committi poteſt, ſi cartilaginis inciſio cultello cuſpide acuta inſtructo ſuſcipitur, cuius cuſpis facillime in veſicam illidere eamque lædere poteſt, ſicuti ipſe *Sigaultus* ſeſe in eo, quod non cultellum apice retuſo inſtructum c) adhibuerit, erraſſe fatetur.

Nolo urgere, quod ipſa vulnera veſicæ iuflicta ſanari & coalescere poſſint, ſicuti in operatione lithotomiæ videre eſt, ſed exiſtimo, omnino hanc veſicæ inciſionem præcavendam eſſe, id quod fiet, ſi cartilago ope cultelli cuſpide obtuſa præditi vel capitati inciditur, & præprimis, ſi prima inciſione aliquantum ſupra oſſa pubis facta, digitus vel ſpecillum intra hunc hiatum immittatur, atque ſic ſub ſectione ulterius continuanda inciſio cultelli in collum ſphincteremque veſicæ præpediatur. Sin vero hocce urinæ profluvium a diſtractione colli veſicæ & exinde ſuborta relaxatione & debilitate ſphincteris originem ducit, tunc novimus, hoc vitium etiam ſub aliis partubus difficilioribus occurrere, & ſæpius iterum corrigi, robore & tono partium poſt aliquod tempus priſtino reſtituto; cavebit tamen heic prudens operator, ſi ex Conſilio Jll. Richteri non niſi cautam & lentam ſupra §. IX. laudatam oſs. pubis diductionem admittit.

§. XI.

c) Sigaults *Aufſaz in der Verſammlung. vorgeleſen in Samml. der neuſt. Abhandl. für Wundärzte I. Th. p. 21. 22.*

§. XI.

Inter malas ſectionis ſequelas porro refertur *difficilis Conglutinatio diſſectarum cartilaginum oſs. pubis*, quod argumentum imprimis ab academia chir. Paris. *Sigaultio* iam tunc temporis opponebatur, quo prima vice ſectionem proponebat, & quod BENTELY d) adhuc ſuffulcire videtur eam ob cauſam, *quod faſciæ applicatio ad conjungenda pubis oſſa dolorifica ſit ac ægre feratur.* Me non latet, in iis caſibus, ubi ſectio ſuſcipiebatur, ſtrictam applicationem ægre toleratam fuiſſe, & ex experimentis in ſue a cl. CAMPERO e) & a RIPPING f) in canibus captis id comprobatur: Aſt mihi ſtricta applicatio plane non neceſſaria eſſe, ſed iam laxior & molliter applicata fascia omnino ſufficere & ſcopo ſatisfacere videtur. Quin præterea eædem obſervationes ſimul oſtendunt, quod conglutinatio bene ſucceſſerit etiam ablata faſcia, nec perſpicio, cur artificialis ope faſciarum coadunatio extremorum cartilagineorum adeo neceſſaria ſit, cum novimus, quanta ipſa natura præſtet in reuniendis partibus ſolutis, & quam larga interdum ſit in procreando callo, qui ex amborum extremorum minimis vaſis in forma gelatinæ propullulat, g) & tam diu prolongatur, donec in medio confluat, concreſcat & ſolideſcat. Hoc modo monitum eſſe velim, ut præcaveatur, ne membrana quæ-

d) Diſſert. cit. pag. 60. 61.

e) Conf. Epiſtol. eiusdem iam citat. pag. 143.

f) Diſſert. alleg. pag. 31.

g) Conf. *Collect. Societ. Med. Haffnienſis Vol. II.* CALLISEN *de generatione Calli.*

quædam vel aliud peregrinum corpus in ſpatium vacuum intret, & contactum profluentis calli impediat.

§. XII.

Ulterius forſitan Sectioni Synchondr. oſs. pub. opponitur *eventus ſubinde matri & fœtui funeſtus*, qualis vi obſervationum nec negari poteſt, nec celari debet. Habemus fatalem huiusmodi exitum in operatione, quæ Düſſeldorfii a Guerardo h) operatore inſtituta, & ab eodem æque ac a cl. Brinckmann i) deſcripta eſt, qui eventus forſitan in futurum ab eadem denuo ſuſcipienda deterrere poſſet. Verum ne nimis præceps ex hac obſervatione feratur iudicium, præcipua circa hunc caſum obvia momenta propius conſideranda ſunt, id quod eo facilius fiet, ſi brevibus res geſtas retulero: Fœmina ſcil. Düſſeldorfina nono graviditatis menſe partus doloribus invaditur, per duos dies ſine ſucceſſu durantibus. Cel. Guerhardus in auxilium vocatus reperiebat explorationis ope cavitatis pelvis ſuperiorem aperturam adeo complanatam, ut conjugatam duobus pollicibus haud majorem æſtimaret. k) Convictus itaque ex pelvis anguſtia de impoſſibilitate, fœtum per vias naturales extrahendi, Sectionem cæſaream vel Synchondroſeos propoſuit. Fruſtra per quinque horas fœtus verſione tentata, l) Sectio Synchondr. adminiſtrabatur. Diductis

h) *Umſtändliche Nachricht des Zufalls wegen der Durchſchneidung der Schaambeine Düſſeldorf.* 1779.

i) *Bemerkungen über die neuerlich vorgeſchlagene und an einer kreiſenden verrichteten Operation der Durchſchneidung der Schaambeine &c.*

k) Guerard loc. cit. pag. 14.

l) Guerard loc. cit. pag. 18.

ctis ad ſesqui pollicem pubis oſſibus, protractoque in vaginam uno pede, alter erat quærendus, quod vero impetrari haud potuit, manus enim introductio in uteri cavum erat impoſſibilis. Ut vero introitus pateret in uteri cavum, ſolutio femoris ab ipſo trunco tentata eſt, ſub quo conatu pes inferior a femore ſeceſſit, tamen ita, ut femur in uteri cavum refundi potuerit, quo facto magna cum ſpe felicis ſucceſſus operator manum per aperturam ſuperiorem nunc ad alterum pedem usque promovere potuit, at nihilominus uteri contractiones tanta urgebant vi, ut manum obſtupefactam quaſi retrahere m) coactus fuerit, hinc ad forcipem, eaque nil efficiente, ſed capite fœtus nimis alte in pelvi hærente, ad cranii perforationem confugiebat, & licet forcipis ope quædam oſſa a cranio abriperentur, caput tamen nihilominus manebat immotum. n) Deficientibus autem parturientis viribus ad easdem reſtaurandas intra lectum ipſa reponebatur, ſub qua quiete poſt quinque horas caput fœtus ſponte deſcendit, ut chirurgus ipſi aſſiſtens fœtum, inſequentibus ſponte ſua ſecundinis, facile extrahere iam iam poſſet. o) Puerpera ſic ab onere quidem liberabatur, at vitam tamen ſubnaſcentibus variis ærumnis, maxime tuſſi cum excreatione materiæ lacteæ, variisque aliis de partium internarum gangræno.o ſtatu teſtantibus p) poſt decimum diem finivit.

§. XIII.

Caſum itaque huncce accuratius perluſtrantibns apparebit, complicationem malorum in foemina hacce præſentium potius eſſe ac-

m) Guerard. loc. cit. pag. 22.
n) Guerard loc. cit. pag. 24.
o) Guerard. l. cit. pag. 25.
p) Guerard. loc. cit. pag. 26 - 35.

accuſandam, quam ſimplex modo vitium, ſolam nimirum anguſtiam pelvis, quæ exitum foetus impediverit. Scilicet ſæpe numero legimus & audimus artis obſtetriciæ magiſtros inter cauſas impediti tranſitus foetus per pelvim de præſentia ſpasmorum querelas movere, quibus uterus eiusque orificium corripitur & vehementer conſtringitur, & neminem diſpoſitio & proclivitas parturientium ad ſpasmos latere poteſt. In hocce vero caſu ſubſtrato eiusmodi ſpasmos ſubfuiſſe, partum impedientes & mortem matris accelerantes, partim eo probatur, quod manus in uterum introducta ſub quolibet conatu pedem arripiendi a vehementiſſimis uteri contractionibus ita obſtupefacta fuit, ut eiusdem retractio neceſſaria eſſet, partim eorum præſentia ex eo confirmatur, quod & parturiens ægra ſub quiete caput fœtus ſponte deſcendere ſenſit, cum nimirum remiſſis ſpasmis orificium uteri relaxatum fuit, atque ſic caput excerebratum ſenſim facileque ſuperata reſiſtentia ad exitum ſeſe accommodare potuit, id quod antea omnibus tentatis viribus incaſſum erat. Brinckmannus q) hinc bene annotavit, quod fœtus certe & facile extrahi potuiſſet, ſi obſtetricans relaxantia & antispasmodica medicamenta ſubminiſtraſſet, cui annotationi Ill. Richterus r) addit, uterum plerumque ſub verſione fœtus poſt liquoris amnii effluxionem tali ſpaſmo corripi, qui verſionem difficilem & periculoſam reddat. Quin fere affirmare audeo, maximam partem malorum ſubſequutorum exinde repetendam eſſe, quod ſub ſpaſmis urgentibus per nimias contrectationes, diuque & moleſte tentatam verſionem, inflammatio provocata & aucta ſit, quæ ſemper in ſubjecto ſpasmis obnoxio

 xio

q) *Bemerkung über die neulich vorgeſchlagene &c.*

r) *Chirurgiſche Bibliot. V. Band. 1 St. pag. 44.*

xio & debili magis extimeſcenda eſt, certiusque gangrænam minatur, quam & Sectio poſt mortem abunde cognoſcendam exhibuit: Aperto ſcil. abdomine uterus offerebat ulcus ſiniſtro in latere, ex quo materies purulenta effuſa erat in pelvis cavum, inteſtina in vicinia uteri locata inveniebantur maculis fuſcis obſeſſa, reliqua erant aëre diſtenta. s)

§. XIV.

Tentavi hactenus ea removere, quibus Sectio Synchondr. directe impugnatur, ſi jam eandem cum methodis alias uſitatis confero, has omnino tam inſignibus difficultatibus premi animadverto, ut iſti laus potius nova, quam vituperium accedere videatur. Nimirum ad fœtum, cuius ad pelvis ſpatium nimis iniqua proportio eſt, extra hæc clauſtra expediendum inſtituitur aut Sectio cæſarea aut perforatio capitis fœtus; hæc fœtum certe necat, iſta matri ſæpius exitialis eſt, ut & exercitati viri eam admittere t) noluerint, quod & ipſum periculum cum ea conjunctum HEISTERVM u) ad hanc ferendam ſententiam movit: ut cum jactura etiam vitæ fœtus matri tanquam arbori parcendum & fœtum tanquam ramum per fruſta potius extrahendum eſſe ſtatueret. Huncce ſectionis cæſareæ ancipitem & funeſtum eventum oſtendunt & recen-

s) GVERARD loc. cit. p. 36 - 37.

t) GUILEMAU *de arte obſtetr. De Sectione caeſarea.* MAURICEAU *de arte obſtetr. Libr. II. cap. 32.* ROLFINGIVS *obſervat. anat. Lib. I. cap. 13.* SOLINGIVS *operat. chirurg. cap. de Section. caeſar.* PEV *practique des accouchement P. II. Chap. II.* DIONIS *Cours d'operations de Chirurgie. ſeconde Demonſtration, de l'operation caeſarienne.*

u) *Inſtitut. Chirurgiae P. II, cap, 113. pag. 725.*

recentiores obſervationes: Cel. Hunterus v) recenſet hiſtoriam Sect. cæſareæ lethali eventu finitæ, licet ſub faventiſſimis circumſtantiis ſuſceptæ. w) Cel. Stein x) in ampliſſima ſua praxi obſtetricia bis modo eam inſtituit & bis infauſtiſſimo cum ſucceſſu. De tempore, quo Sect. Synchondros. inventa eſt, Sect. cæſarea Pariſiis quater inſtituebatur, & ter peribat mater. y)

§. XV.

Non animus quidem eſt, plenarie ſectionem cæſaream rejiciendi, cum & caſus felicioris eventus exſtent, aut ipſi ubique Sectionem Synchondroſeos ſubſtituendi, (quorſum fere amor ſuæ operationis inventorem Sigault & le Roi adigere videtur) cum convictus ſim, dari caſus, in quibus finis intentus fœtum ſalvandi non niſi ſectione cæſarea obtineatur, attamen hancce periculoſiorem matrique toties infeſtam evitari poſſe, rariusque, introducta minus ancipite Synchondroſeos Sectione, requiri, viciſſim aſſerere non dubito, quæ & ideo commendanda eſt, quod & minus dolorifica eſt, *) atque fœtui æque ac matri parcit, cum

v) *Bemerkungen über die bei ſchweren Geburten empfohlene Zertheilung der Schaambeine pag. 24.*

w) Richters *chirurgiſche Bibliot. V. Band. II. St. pag.* 213. 214. Hic ipſe cel. Richterus annotat: — *Sich zum Kaiſerſchnitt entſchlieſſen, heiſst nicht viel weniger, als ſich entſchlieſſen, die Mutter umzubringen, um das Kind zu retten.*

x) *Practiſche Abhandl. von der Kaiſergeburt in zwo Wahrnehmungen Caſſel 1775.*

y) Sigault *vom Nuzen der Durchſchneidung der Schaambeine in der Samml. der Neuſt. Abhandl. für Wundärzte III. Th. pag. 146.*

*) Hunc minorem dolorem confirmat cel. Sieboldus, qui ipſe Sectionem inſtituit. in Diſſert. qua ſiſtitur: *Comparatio inter Sectionem*

cum contra perforatio cranii vitam fœtus radicitus tollat, atque eo ipſo, niſi plane illicita, certe tamen ab humanitate abhorrens & crudelis ſit. Neque eſt, cur quis perforationem excuſet, quaſi in fœtu jam intra uterum mortuo demum inſtituatur, etenim ſigna, quibus intra uterum adhucdum a vivo mortuum diſtinguas longe plurima adeo ambigua ſunt, ut & cauti fallantur, & ipſe LA MOTTE z) vivo fœtui cranium perfoderit, eumque excerebratum reliquias vitæ monſtrantem extraxerit, quin ſi nimis diu perforationem differas, donec certiora mortis ſigna habeantur, tunc certe vereor, ne hæc cunctatio te accuſet, quaſi exſpectando necaveris eum, quem alia methodo ſalvare potuiſſes, & ſalvandum cunctando ſuoque fato relinquendo morti non eripueris.

§. XVI.

Cum inde ab eo tempore, ex quo Sectio Synchondroſeos inſtitui cœpit, operatio jam ſæpius repetita ſit, exſpectabit quis forſitan ab ipſo eventu deciſionem. Exhibuit nuper Cel. STEIN operationes tam in Gallia quam in Germania inſtitutas una in tabula collectas a) & conſpiciendas, ex qua Synopſi apparet, ex octo operationibus, quæ in computum veniunt, quatuor ſine iactura matris peractas fuiſſe, ut itaque dimidia pars matrum in inte-

nem caeſaream & diſſectionem cartilaginis & ligamentorum oſſ. pubis &c. Würzb. 1779.

z) Obſervatio 352. Recentius D. FREIER *in Diſſert. de partu difficili propter funiculum umbilicalem foetus collum ſtringentem Hal. 1765.* ſimilem caſum deſcribit, qui celebri operatori, (quem aliunde HENCKELIVM eſſe ſcio) accidit, ubi, capite fœtus per biduum incuneato perfoſſo & excerebrato, fœtus extra pudenda ductus turpi ſpectaculo pectus movere ejulatumque edere cœpit.

a) *Medieiniſches Wochenblatt* IX. St. *Franckfurt vom 26. Febr. 1780.*

tegrum reſtituta ſit, quin aliam fœminam adhuc, quæ in Hiſpania b) operationem ſubiit, pariter ſalvatam addere poſſum, ut inde ex novem tantum quatuor perierint, atque proportio felicis ſucceſſus ad infauſtos eventus habeatur ut 5. ad 4. quæ certe Sectioni Synchondroſ. favet, cum ratione matrum felicior eventus a Sectione cæſarea nequaquam exſpectandus ſit, maxime ſi cogites, in mortuas duas, fœminam ſc. Duſſeldorfenſem & fœminam Veſpers c) longe alias, quam a Sectione ſola repetendas, cauſas mortis incidiſſe, & operationem non tam in ſe, quam ob tam diverſas conjunctas circumſtantias, quæ ſemper & ſine operatione periculum minantur, ancipitis fuiſſe fortunæ. Quodſi autem de fœtibus quis quærat, concedi omnino oportet, minus fauſtum fuiſſe ſucceſſum, quum ex cel. Steinii Tabula eluceſcat, unicum modo vivum eſſe extractum. Aſt notandum hic venit, quod eosdem tres fœtus, quos cel. Stein tanquam mortuos per operationem extractos, alia relatio gallica & vivos d) & partim recte valentes declaret; atque ulterius ſcire juvabit, quod non-

b) De hac operatione mentio fit in *Tableau raiſonné de l'hiſtoire litteraire du dix-huitieme ſiecle ann. 1779. T. VI. P. I. Novembre pag. 165.* Operator Delhvyar poſt factam ſectionem fœtum jam jam mortuum extraxit, & matrem in integrum reſtituit.

c) Vid. *Analyſe de trois Proces-verbaux fait a l'occaſion de l'operation de la Symphyſe ſur la femme Veſpers, avec de reflexions &c.* Germanice translata exſtat in *Samml. der neuſt. Abhandl. für Wundärzte. III. Th. pag. 147.* ubi inter alia refertur: *Als man die Frau Veſpers maaſs, fand man, daſs ſie nur 30. Zoll gros war, das Kind aber war 20. Zoll lang; und der Kopf hatte viele Fettigkeit.*

d) In allegato opere *Tableau raiſonné de l'hiſtoire litteraire &c. T. VI. P. I.* refertur de duabus operationibus a le Roi & Sigavlt d. 18. Jul. altera

nonnulli jam ante operationem mortui fuerint, fortaſſe vel ob ſerius, vel in tanta anguſtia pelvis inſtitutam ſectionem, in qua non amplius locum habet, ſaltim ex *Sieboldii* caſu conſtat, quod fœtus jam jam intra uterum ante inſtitutam operationem mortuus fuerit, e) ut certe minus felix hucusque ſectionis ratione fœtuum eventus non inutilitati operationis tribuendus, ſed potius in eo quærendus ſit, quod ipſa forte in tali caſu inſtituta fuerit, in quo egregiam eius utilitatem fruſtra quæſiveris, hinc ab ipſa operatione tunc omnino majorem fortunam exſpectare potes, ſi limites determinantur, intra quos ipſa locum habet.

§. XVII.

Quæ determinatio, quatenus poſſibilis ſit, uti ſupra promiſi, jam diſpiciam. Iuſta & naturalis diametrorum dimenſio cavitatis pelvis bene formatæ ſecundum plurimos obſervatores ita ſe habet: ut aperturæ pelvis ſuperioris diameter minor ſ. conjugata 4. poll. vel 4 ½ poll. æquet; diameter vero major transverſalis dicta 5. -- 5 ½ poll. raro vel nunquam ſuperet. Quælibet vero diameter aperturæ inferioris 4. -- 4 ½ poll. longa eſt. f)

Conſi-

altera d. 24. Jul. 1779. peractis, quæ & matres & fœtus, (quos cl. Stein pro mortuis venditat) ſanitate gaudentes ſiſtunt: *Le deux meres ont marché avec ſureté & ſans douleurs, & elles ont declaré ſe bien porter; elles avoint avec elles leurs enfans, jouiſſant egalement d'une bonne Santé.*

De tertia vero in fœmina Veſpers ſuſcepta operatione relatum lego, quod fœtus quidem non diu ſuperſtes, attamen vivus protractus fuerit: *in Samml. der neuſt. Abhandl. für Wundärzte III. Th. pag.* 148. *Das Kind lebte länger als eine halbe Stunde, und bekam die Noth-Tauffe.*

e) Richters *chirurg. Bibliot. IV. B. IV. St. pag.* 580.

f) Roederer *Element. art. obſtetr.* §. 8. & 10. Fried *Anfangsgründe der Geburtshülfe.* §. 9. Bentely *Diſſert.* alleg. §. XI. pag. 15.

Conſiderari porro pro hac eadem determinatione obtinenda debent dimenſiones capitis fœtus naturales, quippe quarum juſta relatio & proportio ad capacitatem pelvis in partu naturali edendo maxime neceſſaria eſt. Capitis dimenſiones iterum per duas determinantur diametros, alteram majorem dictam, quæ diſtantiam inter frontem & occiput menſurat, ad minimum 4. poll. æqualem, alteram minorem, qua diſtantia ab una aure ad alteram deſcribitur ad 3. -- 3 ½ poll. æſtimandam. g)

§. XVIII.

Quælibet nunc aberratio ab hac deſcripta naturali proportione ratione pelvis & capitis fœtus creabit magis aut minus difficiles partus pro variatione gradus aberrationis. Præternaturalis enim anguſtia pelvis varios admittit gradus: vel enim tanta eſt, ut introitum capitis fœtus plane non admittat, vel talis eſt, ut capitis introitum quidem admittat & concedat, aſt in progreſſu ſuo impediat, retineat & impingat, qui ſtatus tunc ſub incuneationis nomine venit. Harum vero diverſarum anguſtiarum pelvis differentia poſita eſt in ipſis pelvis diametris; nimirum: vel diameter minor ſuam juſtam dimenſionem non ſervat, vel transverſalis peccat; vel cavitas pelvis in tota ſua circumferentia vitiata & nimis anguſta eſſe poteſt. Quamvis vero pelvis plurimum in ſuperiori apertura juſtam ſuam dimenſionem non ſervet, tamen non deſunt caſus, ubi etiam in inferiori cavitatis apertura diametri reperiuntur vitiatæ & nimis coarctatæ. Recta enim diameter e pubis arcu ad coccygis os ducta ob nimiam coccygis incurvationem anteriora

g) Stein *Theoretiſche Anleitung zur Geburtshülfe*. §. 405. p. 124. 125.

teriora verſus nimis arcta, obſtaculo eſſe poteſt in partu. h) Poteſt etiam transverſalis diameter nimis eſſe anguſtata ob nimiam tuberoſitatum oſs iſchii ad ſe invicem acceſſum i), quo hæc diameter quandoque tres ſolummodo pollices, vel ne has quidem æquat, k) atque ita quandoque partus vel difficillimus vel impoſſibilis redditur. l)

§. XIX.

Frequentiſſima vero pelvis difformitas reperitur teſte experientia in præternaturali anguſtia diametri minoris aperturæ ſuperioris, quæ vario gradu differre poteſt. Notatu dignum eſt ex obſervationibus & experientia Cel. STEINII m) deductum conſectarium, unde eluceſcit: anguſtiam diam. min. 3. $\frac{3}{4}$ poll. efficere primum incuneationis capitis gradum, quem ſalva fœtus vita, natura ſola ſed lente & tarde, arte vero, maxime vero forcipis ſubſidio adjuta longe facilius vincere poteſt. Anguſtia vero eiusdem 3. $\frac{1}{2}$ poll. impingit caput ſecundo gradu, ſub quo natura ſola partum quidem ſed funeſtum abſolvit, & ſi forcipem pro fœtu expediendo applices, eiusdem jam violentior compreſſio requiritur. Summus & tertius incuneationis capitis gradus vero toties adeſt, quoties diameter minor dimenſionem 3. $\frac{1}{4}$ poll. non ſuperat. In hoc ſummo gradu nec forcipis vis comprimens quicquam feliciter

pro-

h) SMELLIE *Traité des Accouchement T. I. Libr. I. Chap. II. Sect. IV. pag. 81.*

i) DELEVRYE *Traité des Accouchement* §. 19. 20. pag. 5. ROEDERER *Elem. art. obſtetr.* §. 12. litt. e. BEAVDELOCQVE *Anfangsgründe der Geburtshülffe* pag. 215

k) SMELLIE *Traité des Accouchement.* T. I pag. 82.

l) DELEVRYE Libr. citat. §. 25. pag. 6.

m) Conf. *Eiusdem Beſchreibung eines Pelvimeters* Caſſel 1775.

promovere poteſt, ut potius in hoc difficillimo caſu methodus hactenus uſitata cranium perforari, excerebrari, caput in minus volumen comprimi & extrahi jubeat. n) Nec ſectio cæſarea hic locum habere poteſt, quis enim caput ſumme in pelvim impactum ſine matris noxa retrahere audebit? Quin ob hoc ipſum periculum caput potius ſecundum eſſe ROEDERER o) voluit. Quodſi autem dimenſio huius diametri adhuc magis peccat, & majori adhuc gradu anguſtata eſt, tunc capiti eſt impedimento, quo minus in pelvis cavitatem deſcendat, quod itaque ſupra eandem ſubſiſtet. p) Sic menſura diametri minoris 3. poll. caput infantis maturi q) vix ac ne vix quidem admittit, hinc ante ſectionem Synchondroſeos inventam in hoc caſu, ut vita fœtus ſimul ſervetur, r) ſectio cæſarea inſtituenda erat, ea vero rejecta & vita fœtus neglecta uni-

 cum

n) STEIN *practiſche Anleit. zur Geburtshülffe.* §. 540. pag. 138.

o) *Element. artis obſtetr.* Cap. *de partu caeſareo*, §. 179.

p) STEIN *practiſche Anleit.* §. 557. & 558.

q) Qualem legitime confirmatum a conſueta dimenſione maxime capitis non aberrantem ubique ſuppono, niſi expreſſe monuero, id quod æque annotandum eſſe puto, ac hoc, quod in pelvi bene formata ob juſto majus capitis volumen poſſit ſimiliter incuneatio occurrere, aſt cum tam hic caſus, quam is, ſi vitium conjunctum, capitis ſcilicet nimis magni & pelvis nimis anguſtæ adeſt, quoad effectus & auxilium præſtandum non differat a cuneatione capitis conſuetae magnitudinis intra pelvim nimis anguſtam, non requiret heic ſingularem diſcuſſionem & ex relativa amplitudine pariter dijudicari poteſt.

r) STEIN *in practiſche Anleit.* §. 891 - 893. pag. 247. ita habet: *In ſo fern man dahero auch auf das dem Kind zu erhaltende Leben, als auf den Hauptzweck zu ſehen hat, iſt zu wiſſen, daſs wann der kleine Durchmeſſer der obern Offnung des Beckens nach Angabe meines Pelmiveters nur 3. pariſer Zoll befunden wird, der Kaiſerſchnitt allerdings ſo ſicher angezeigt iſt, als gewis ohne dieſe Operation ein vollſtändiges Kind auf alle andere Art ſein Leben in der Geburt verlieren muſs.*

cum refugium hactenus in perforatione capitis ponebatur; quin cum major difficultas urgeat, quodſi nimirum diameter minor modo 2. $\frac{3}{4}$, 2. $\frac{1}{2}$, 2 $\frac{1}{4}$, vel 2. poll. æquat, requirebatur interdum iſta difficillima æque ac crudeliſſima fœtus intra gremium matris in plures minores partes diſſectio, quæ ipſa tamen tunc tandem impoſſibilis eſt, quando adhuc major obſtat pelvis anguſtia.

§. XX.

Aſſumamus nunc, eam anguſtiam pelvis, qua diameter minor modo 2. $\frac{3}{4}$. poll. æquat, eſſe extremam, in qua Sectio oſs. pub. admitti poſſit, apparet tamen eam eſſe ſummæ utilitatis. Nam ſi omnia ea ſubſidia conſideramus, quæ §. V. & VI. allegavimus, quibus integri pollicis ſpatium lucramur, quo tranſitus fœtus facilior redditur, facile eſt perſpectu, cur ſub tali præternaturali dimenſione diametri minoris, qualem a longitudine 3. $\frac{1}{4}$. poll. usque ad longitudinem 2. $\frac{3}{4}$. poll. comprehendimus, ope Sectionis Synchondroſeos fœtus vivus naſcatur, qui alias ſub his pelvis dimenſionibus non niſimortuus vel excerebratus & mutilatus per vias naturales prodire poteſt, Diverſa vero operationis utilitas ſemper dependebit a majori aut minori diductione oſs. pubis poſſibili. Equidem majorem, quam ad 2. $\frac{1}{2}$. poll. dilationem impetrari vel admitti poſſe, dubito, licet le Roi s) ſibi & aliis perſuadere velit, quod dilatatio oſſium pubis ad 3. poll. & poſſibilis ſit & utilis ad anguſtiam conjugatæ 2. poll. ſuperandam & fœtum ſalvandum; verum vereor, ne nimia & excedens extenſio mala ſua gravia proferat. Ipſe hic autor ſane nimius

s) Eiusdem *Hiſtoriſch und Practiſche Unterſuchung über die Zerſchneidung des Schaambeinknorpels &c. in Samml. der neuſt. Abhandl. für Wundärzte* III. *Th.* pag. 18.

nimius in laudanda ſua Sectione, etiam hanc fovet ſententiam: majorem anguſtiam pelvis plane non exiſtere; verumtamen revera exiſtit, atque Cel. HUNTERUS t) & SIEBOLDU) proferunt pelves, quarum conjugatæ 2. poll. anguſtiores ſunt, verum ne tunc quidem Sectio Synchondr. omni utilitate caret, ipſe HUNTERUS, inimicus potius quam amicus Sect. Synchondroſeos, ſed de lethalitate Section. cæſareæ pariter convictus iſtam in tam anguſtis pelvibus Sectioni caeſar. præfert ſuadetque, non quidem, quaſi fœtus tunc eadem ſalvari poſſe exiſtimet, ſed ut mater ſalvetur, v) dum ſub diametro conjugatæ pelvis duobus pollicibus vel æquali vel inferiore ne ſpatium quidem ſufficiens pro fœtu intra gremium matris diſſecando, nec pro hamis applicandis pateat, quod contra ſpatii lucrum a Sectione Synchondroſeos exſpectat.

§. XXI.

Intra hos limites reſtricta eſt noſtra Sectio ratione diametri minoris; reſpectu vero diametri maioris latiores ſibi vindicat. Inſignius ſcil. diameter transverſalis ſub diductione oſs. pub. creſcit, ita ut me experimentum docuerit, quod poſt diductionem oſs. pub. ad diſtantiam 2. ½. poll. ipſe diameter transverſalis, quæ antea 5. poll. habebat, iam longitudinem 6. poll. & 3. lin. acquirat, Præprimis vero inferioris aperturæ diameter transverſalis nimis anguſtata ob nimiam ad ſe invicem acceſſum tuberoſitatum oſs. iſchii partum quandoque impoſſibilem reddit, in quo caſu hæ tuberoſitates a ſe invicem in ratione cedunt, qua pupis oſſa a ſe invicem diducuntur. Verum quan-

t) loc. cit. p. 17. 18.

u) *Diſſert.* ſub titulo: *Comparatio inter Sect. caeſar. & diſſect. cartilag. oſs. pub. &c.* Würtzburg. 1779.

v) HUNLER loc. cit. pag. 21. 22.

quantum ſcio, nemo de hac, ratione diametri transverſalis pelvis ampliatione, per Sectionem Synchondroſeos obtinenda, dubitat, non itaque diutius eidem conſiderandæ immorabor, & concedendum eſſe putem, quod, cum in haud paucis difficilioribus caſibus magnum beneficium præſtet, novo *Sigaulti* invento ſua utilitas non deneganda ſit, &eo major exſpectanda, ſi cel. Inventor in opere ſingulari, quod communicare promiſit w) in caſus ſigulares, maxime ex variis vitiis compoſitis oriundos inquirit, & ſingulas & omnes conditiones enucleat, quando eius operatio indicatur, & adminiſtrata ſolamen & auxilium fert, ſic certe beneficium inventionis augebit, gratas obſtetricantium laudes merebitur, & ampliſſimam gratiam a feminis nimia male formatæ pelvis anguſtia laborantibus inibit, quibus ob ipſum hoc vitium recentior Scriptor x) dulce delicium conjugii & jucundum matris nomen interdicere voluit.

w) Sigavlt *vom Nuzen der Durchſchneidung der Schaambeine in Samml. der neuſt. Abhandl. für Wundärzt* III. Th. pag. 140.

x) Bovnder *Diſſert. Nova methodus removendi a partu omnia, quae praevideri poſſunt, Argentorat.* 1775.

Errat: pag. 15. lin. 21. loc. *auxilium* lege *auxiliorum.*

Doctiſ-

DOCTISSIMO

DISSERTATIONIS HVJVS INAVGVRALIS

AVCTORI RESPONDENTI

S. P. D.

PRÆSES.

Neque nuper Clar. WAGENMANNO *neque nunc* TIBI, Nobiliſſime Domine Doctorande *in eligendo, quod ſpecimi-nis academici loco exhibuiſtis, obſtetricio themate, noſtris hisce diebus multum vexato, ſuaſor auctorque fui, quin de* Vtrius-que Veſtrûm *propoſito non prius, quam dum jam conſcriptam diſſertationem mihi obtuliſtis, aliquid reſcivi, nolui tamen vel* Iſtum *novae operationi minus faventem, vel* Te *ejusdem pa-trocinium ſuſcipientem impedire, quominus* Veſtram *ſententiam*

palam profiteamini, (facile enim cuivis ſentiendi libertatem concedo petoque viciſſim,) quin placuit potius & Tuum & Tui Nobiliſſimi Commilitonis *ſtudium, quo* Vos *ad nova inventa attentos cognovi. Habebit hoc novum inventum adhuc per aliquod temporis ſpatium ſuos oſores, habebit & contra ſuos encomiaſtas, neque adeo facilis etiam poſt plura, quam nunc proſtant, experimenta deciſio, ſi cogites, hanc ſectionem tunc plerumque inſtitui, quando varia complicatio ſtatuum morboſorum occurrit, vt ideo ratione eventus nunc aliqua excuſatio nunc ulterior criminatio exinde in eam redundet. Equidem haud ſuaderem experiendi gratia operationes multiplicare, vereorque revera, ne non nulli novitatis amore vel aliqua gloriolae cupidine praecipitantiis per ſectionem ſynchondroſeos, quem vel ipſa natura lente quidem, toties tamen feliciter procedens vel minus periculoſa ars e ſuis clauſtris expediiſſet, foetum protrahant, aſt ſi forſitan aliquando caſus talis ſectionis in femina* inſigniter *mala pelvis conformatione laborante, antequam eadem aliorum morboſarum affectionem concurſu afflicta & diuturnis ad partum doloribus conatibusque fatigata fuit, occurrit, inſerviet certe e-*

gre-

gregie ad judicium ferendum de vſu hujus operationis ſtabiliendo, rejiciendo, limitando, atque nunc forſitan aliquid huc conferret ſtudioſa obſervationum collectio, quae nos de variis ligamentorum, membranarum oſſiumque pelvis laeſionibus, ſpeciatim de horum ex varia cauſſa facta ſeparatione certiores faciunt, quale ipſe aliquando exemplum in femina vidi, quae poſt ſedecim matrimonii annos prima vice tantis ſub nixibus peperit, vt os ilium ſiniſtrum ab oſſe ſacro hiaret, ſtrepitum ſub motu percipiendum daret, & inceſſum non niſi cum claudicatione concederet, quod autem tam feliciter iterum conferruminatum eſt, vt & recte poſtea incederet & adhuc aliquoties facile foetus maturos eniteretur, unde didici, quid ipſa natura ad ſpatium parandum faciat, & quid ad damnum reſarciendum praeſtare queat; verum nolui mea cogitata Tuis *laboribus immiſcere.*

Perge attenta mente res medicas ponderare, atque veterum aeque ac recentiorum inventa ſcrutari; & laborum Tuo-

rum & *diligentiae in curſu academico demonſtratae optata re-portabis praemia, quae equidem eo animi affectu* Tibi *apprecor, de quo & dudum & in futurum perſuaſus eſſe potes.*

Dab. e Muſ. d. XXI. Maj. 1780.

GLASGOW UNIVERSITY LIBRARY: